

AALBORG UNIVERSITY
DENMARK

Aalborg Universitet

Gambling

Egyptens fremtid på højkant

Schmidt, Søren

Published in:
Politiken

Publication date:
2013

Document Version
Også kaldet Forlagets PDF

[Link to publication from Aalborg University](#)

Citation for published version (APA):
Schmidt, S. (2013). Gambling: Egyptens fremtid på højkant. *Politiken*, 7.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal -

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at vbn@aub.aau.dk providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

52% af amerikanerne mener, at hash bør legaliseres, mens 45 procent er imod

12% mente i 1969, at hash skulle legaliseres

Kilde: Pew Research Center og Gallup

UTILFREDSHED. Der er mange demonstrationer i Egypten – både for og imod den siddende præsident, Mohammed Morsi. Den spændte stemning på gaden afspejler stemningen i de politiske cirkler, hvor der også spekuleres i Morsis fremtid. Arkivfoto: Amr Nabil

Gambling. Egyptens fremtid er på højkant

Økonomisk og politisk står Egypten på afgrundens rand. Præsident Morsi vil gerne lave reformer, men vil militæret tillade det?

ANALYSE

Egyptens økonomi er i dag i en meget dårlig forfatning. 41 procent af unge arbejdsduelige mellem 19 og 24 år er arbejdsløse. Turistindtægterne er faldet til under det halve siden Mubaraks fald, og staten har et underskud på 10

SØREN SCHMIDT

procent af nationalproduktet. 40 procent af landets fødevarer importeres. En tredjedel af statens udgifter går til subsidier af forskellig art; især energiforbrug er kraftigt subsidiert. En ud af fire lever for mindre end 1 dollar om dagen, og næsten halvdelen af befolkningen lever for mindre end 2 dollar om dagen. De fortsatte uroligheder gør kun den dårlige situation værre. Valutakassen er næsten

tom, og regeringen har nu indført importrestriktioner.

Præsident Mohamed Morsi fra De Muslimske Brødre har fremlagt en plan for, hvordan der kan rettes op på økonomien. Planen er klassisk socialdemokratisk politik: styrke det private erhvervsliv, forbedre produktiviteten ved at investere i infrastruktur og uddannelse og beskære og omlægge subsidierne, så de er målrettede, der behøver dem mest. Planen kombinerer kort sagt kapitalisme med offentlige tiltag, der sikrer en vis grad af social retfærdighed. IMF står klar til at kvittere for planen med at indgå en aftale, der både hjælper Egypten her og nu og hjælper Egypten med strukturreformer på lidt længere sigt.

MEN EGYPTERNE har ikke kun økonomiske problemer. De har også politiske problemer. Der er endnu ikke enighed om de grundlæggende spilleregler – forfatningen – og naturligvis heller ikke om, hvem der skal regere landet. Den sekulære opposition, der ledes af den venstre-populistiske Hamdeen Sabahi og IAEA's tidligere leder Muhammed elBaradei, har svært ved at affinde sig med, at de muslimske brødre både vandt præsidentvalget og det første parlamentsvalg og derfor har fået afgørende indflydelse på forfatning-

gen. Ved fortsat at opildne til uroligheder og med hjælp fra højesteret, som er domineret af folk fra Mubarak-tiden, og hvis retsgrundlag også stammer fra den tid, forsøger oppositionen at spænde ben for Morsi. Oppositionen nægtede at deltage i det parlamentsvalg, der skulle have været afholdt i næste måned, og som ville have kunnet givet Morsi den fornødne demokratiske legitimitet og tid til at gennemføre de planlagte økonomiske reformer. Med henvisning til procedurefejl har højesteret udsat parlamentsvalget indtil videre.

Morsi er i en klassisk 'catch-22'-situation: Uden enighed om de grundlæggende

politiske spilleregler kan han ikke få det fornødne demokratiske mandat, der giver ham mulighed for at gennemføre de økonomiske reformer, der på længere sigt kan sikre hans og de muslimske brødre politiske magt. Men de selvsamme økonomiske reformer er også Morsis akilleshæl, da oppositionen kan bruge dem som løftestang til at mobilisere befolkningen imod Morsi med henblik på at vælte regeringen og selv komme til. Og jo mere uro, jo dårligere økonomi. Så det er ikke nok, at Morsi tager de rigtige økonomiske beslutninger. Hvis de blot fører til mere politisk uro, er han lige vidt.

Mens dette spil står på med den offent-

lige sikkerhed, landets økonomi og måske endda demokratiet som indsats, ser militæret på fra sidelinjen. Måske håber den sekulære opposition ligefrem på, at militæret, som selv har store aktier i den gamle statsøkonomi, vil hjælpe de sekulære kræfter til magten, så der kan sættes en stopper for brødrenes reformer.

MEN MILITÆRET er nok klogere end som så og ved godt, at der faktisk ikke længere eksisterer noget alternativ til kapitalismen og integration i det globale marked, og at skillelinjen ikke længere går mellem en statsdomineret økonomi og kapitalisme, men derimod mellem den neoliberalistiske politik, som Mubarak førte – og som hovedsagelig var til gavn for de kapitalistiske oligarker – og en socialdemokratisk politik, der bygger på markedskræfterne, men hvor staten hjælper borgerne til at få fordel af markedet og sikre et minimum af velfærd for dem, der ikke kan klare sig på markedet.

I hvert fald skal man ikke forvente, at IMF vil smide gode penge efter dårlige og støtte en økonomi under militærstyring, som på lidt længere sigt alligevel ikke er bæredygtig. Men vil IMF gå med til at støtte Morsi ved at holde den Egyptiske økonomi flydende, indtil situationen stabiliserer sig – uden at der er en aftale om

smertefulde reformer på længere sigt? Det kommer selvfølgelig an på, hvad de, der ejer IMF, mener, dvs. først og fremmest EU og USA.

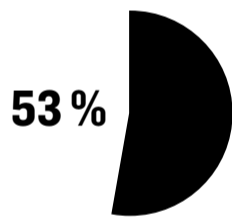
HVIS DEN nuværende konfrontation mellem Morsi og oppositionen fortsætter og endda vokser, er der stor sandsynlighed for, at militæret tager magten og sætter demokratiet på standby, mens de fornødne økonomiske reformer bliver tvangsgennemført. Noget lignende skete i Tyrkiet i 1980, da det tyrkiske militær tog magten i en situation, hvor den politiske vold eskalerede, og Tyrkiets økonomi ikke længere hang sammen.

Men vil det Egyptiske militær så også efterfølgende afholde demokratiske valg og give magten tilbage til de civile ledere, som det tyrkiske militær gjorde i 1983? Det er usikkert, og under alle omstændigheder vil det være langt at foretrække, at den nuværende transition fra diktatur til demokrati kan foregå uden militærets involvering. Men lige nu er kursen sat mod afgrunden. Og det gælder både for økonomien og for demokratiet.

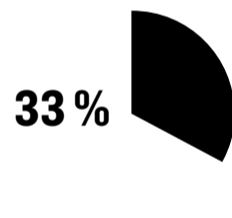
analyse@pol.dk

Søren Schmidt, mellemøsteskspert og lektor ved Institut for Kultur og Globale Studier, Aalborg Universitet.

Arbejdsløshed hænger Egyptens unge

53% Ledighed blandt kvinder i aldersgruppen 20-24 år

33% Ledighed blandt mænd i aldersgruppen 20-24 år

Kilde: The Cairo Review of Global Affairs, 2013

...Til tomgang os skiller

selv gennem den andens øjne, der får sommerfuglene til at flakse i maven. Man ser sine egne potentialer folde sig ud i al deres nuancer og facetter, som skinner i refleksionen af den andens blik. Det er ikke mærkeligt, at vi netop i disse tider jagter forelskelsen som bare pokker. Datingsites, tv-programmer, film og reklamer promoverer den indledende flirt med uanede forslag til, hvordan vi kan iscenesætte os selv, så vi bliver uimodståelige for omverdenen. Disse billeder sælger i en tid, hvor selverkendelse, selvrealisering, selvsponering, selv-alt muligt er fokus for vores opmærksomhed som aldrig før.

SE NU BARE de unge mennesker i reality-programmet 'For lækker til love'. De viser en dybt karikeret, om end tidstypisk, tendens til at jagte forelskelsen så indædt, at de slet ikke ser det andet menneske, som nu og da nærmer sig elfenbenstærnet. De har pyntet sig så fint, at alt, de kan tænke på, er selv at blive set i al deres pomp og pragt.

Ingen kan imidlertid se dem, for de har afskærmet sig så højt oppe, og hvis man endelig bliver inviteret op, er det kun for at agere 'lille spejl på væggen der' for en forpint Narcissus. Programmet titer siger i al sin absurditet noget helt essentielt om en generel tendens i tiden, hvad angår forventninger til kærligheden. I sagens natur kan man hverken være for lækker til at elske eller til at blive elsket. Men man kan måske være så forhippet på at mærke forelskelsens selvbekræftende sus, at man har svært ved at give sig ud i en dybere kærlighedsrelation. Husk på, at vi elsker, og vi er forelskede.

En skilsmisse vil bane vejen for en ny forelskelse, som kan bringe det nærvær tilbage ens liv, som man husker fra tiden, hvor man kunne mærke sig selv

ter at være forelsket i vores partner hele livet igennem. Erindringen om, hvor skarpt man en gang så sig selv i den andens blik, kan få dagligdagens trummerum til at virke kvælende for alle de potentialer, der nu og da kan forekomme en smule falmende. En skilsmisse vil bane vejen for en ny forelskelse, som kan bringe det nærvær tilbage ens liv, som man husker fra tiden, hvor man kunne mærke sig selv.

DET ER EFTERHÅNDEN en banal pointe, at vi lever i en samtid, hvor vi har drøntravet med at mærke os selv, så vi kan realisere os selv i det ene liv, vi har til rådighed. Dengang, det var mere normalt at tro på det evige liv, var man anderledes optaget af at følge forskrifterne for dyd og moral for herved at sandsynliggøre adgangen til det hinsides. Kirken og andre magtinstitutioner sørgede for at bevare samfundets klasseorden ved at lade troskab mod stand og valg fremstå som det, der kunne

føre til lykken i det hinsides. Man skulle være et skarn, hvis man ønskede sig tilbage til dengang, hvor folk dydigt blev sammen, alt imens herskabet selv sad og spiste kager og levede promiskuøse liv. Ingen ønsker vel i dag at få skilsmissetallet ned, hvis det må betyde, at ægtepar bliver sammen, til døden dem skiller, og herefter lægges i graven uden egentlig at have levet sammen.

Det er vel kun en tåbe, der vil begræde, at vi i dag bestræber os på at holde os vågne til at gribe dagen, og at vi har modet til at vælge om, hvis vi oplever ikke at elske eller blive elsket igen. Idealet om det livslange parforhold bygger vel bare på en forældet formodning om, at kærlighed er størst, hvis den aldrig forsvinder. Men som psykolog Torben Friis så klogt sagde i det omtalte radioprogram, så mangler vi selvsagt ritualer at huske på en tredje fase i parforholdet foruden medgang og modgang, hvor man som par skal huske at passe på hinanden, »tomgang«.

I EN SAMTID, hvor individet konstant selvudvikling, og parforholdet helst skal være kernen i denne rivende progression, er der tendens til, at vi slår bremsen i, lige så snart den røde pil peger på tomgang.

Denne angst for stilstand hænger også fint sammen med, hvad den danske filosof Anders Fog i en anden sammenhæng pointerer: »I dag handler det om at holde sig fri af bindende valg, så vi har mulighed for at prøve det hele«. Det er måske netop det, der er et af tidens paradokser. Samtidig med at vi skal holde os fri af bindende valg, skal vi konstant kommunike-

Måske ægteskabet bare er blevet endnu en statusopdatering

ret til omverdenen, hvem vi er, gennem forskellige livstilssymboler. Facebookprofilbilledet er et glimrende eksempel på dette paradoks. Der bliver udskiftet profilbilleder i ét væk, for det billede, man havde i går, er ikke nødvendigvis illustrerende for den person, man er i dag. Hvis angsten for tomgang betyder, at vi farer forvildede rundt for at statuere beviser på, hvem vi nu er i dag, så statusopdateringerne til sidst udhuler sig selv, så kan de høje forventninger om progressiv kærlighed og forlængende selvrealisering måske drive os til vildfarne beslutninger. Som for eksempel at blive skilt. Eller gift.

ÅRSAGEN TIL DE mange skilsmisser kunne nemlig også være den simple, at der bliver indgået for mange ægteskaber. På trods af at undertegnede også selv nærer ønskedrømme om et yndigt bryllup med den rette, kunne jeg foranlediges til at spørge, om ægteskabspagten ikke bare er en håbløs forældet og aldeles unødvendig institution.

Det er der blevet sat spørgsmålstejn ved mange gange før, men spørgsmålet er også relevant i en samtid, hvor personligt indgåede alliancer ingen betydning har for vores overlevelse, og kærlighedens uforudsigelige væsen er så utøjlet som aldrig før. Det har jo altid ligget til mennesket at forene sig med andre gennem ritualer, og fejringen af livets store vendepunkter har endda fået en renæs-

sance i Vesten de senere år. Men hvor ritualer traditionelt udførtes for at inkludere individet i en særlig gruppe med andre i samme livsfase, er der i dag snarere tale om unikke og særprægede iscenesættelser, der skal adskille individet fra mængdens konformitet.

Selv i døden kan vi nu som noget helt nyt sørge for en begravelse, der sikrer os evigt eftermæle som unikke personligheder. Måske ægteskabet bare er blevet endnu en statusopdatering, et øjebliksbillede, som forsikrer os selv og omverdenen om, hvem vi er lige nu, men ikke nødvendigvis, hvem vi er om lidt.

PÅ HOLLANDSK hedder 'jeg elsker dig' *ik hou van jou*, hvilket kan oversættes til 'jeg er holdt af dig'. Formuleringen er sigende for, hvordan det kan opleves, når man elsker.

Man er ikke bare i en tilstand af behagelig selvforherligelse – man lægger noget af sig selv i den andens hænder. Det er derfor, det kan være så svært at give slip på den, man elsker, fordi det kan føles, som om man dermed giver slip på den del af sig selv, som den anden holder. Men hvis nu begge parter allerede har sluppet, kan det også være svært at plukke roser, hvor ingen roser gro. Så må man nok hellere søge andre græsmarker.

Bare vi sørger for at være lidt klogere end Onkel Disney, som er kendt for at lave tæppefald, når det forelskede par har fået hinanden. Kærligheden og det virkelige eventyr begynder jo ofte, når man tør komme ud af elfenbenstærnet og være nærværende i hinandens liv, når alting står stille.

TILBAGE TIL virkeligheden og den stakels kvinde fra radioprogrammet, som ikke har råd til at blive skilt og må leve med en mand, hun hverken elsker eller nogen sinde har været forelsket i.

Jeg har alligevel ondt af hende. Især ved ordene om, at hun har mistet sig selv. Jeg håber, at hun husker, at hun i hvert fald blev nærværende i sit liv, i det øjeblik hun erkendte, at hun ikke var nærværende længere. Og at hun i øvrigt ikke glemmer ordene fra gode gamle Peter Pyls: »Hvis du ikke ved, hvor du skal hen, så er der ingen grund til at skynde sig«.

Om hun så forbliver sovende eller på den ene eller den anden måde får bugt med tjørnehækken, det kan kun fremtiden og statistikken vise.

SARAH WARNY BERG